

#Dieselgate

De class action van Test Aankoop

Workshop Get Real 21 oktober
2019

#Dieselgate?

'Sjoemelsoftware' woord van het jaar 2015

- Tests in V.S. tonen aan dat de VW-groep de NOx-uitstoot manipuleert
- 21 september 2015: VW-groep bevestigt gesjoemel met software
- Tijdens test: NOx onder de wettelijke normen
Buiten test: NOx tot 40 keer hoger
- Wereldwijd 11 miljoen wagens betrokken
- In België bijna 400.000
- VW, Audi, Seat, Skoda en Porsche

Was dit een verrassing ?

Test Aankoop en Euroconsumers wezen al jaren op grote afwijkingen naar verbruik toe tussen het labo en echte rijomstandigheden

Mensonges sur la consommation

Preuves à l'appui, on sait maintenant que Volkswagen et Fiat mentent sur la véritable consommation d'au moins deux voitures. Ils en répondront devant la justice italienne. Mais les autres constructeurs ne demeurent pas en reste...

Vous vous voyez, vous, en train de desserrer vos freins pour économiser quelques gouttes d'essence ? Non, bien sûr ! Mais les constructeurs automobiles, oui ! Et ce n'est là qu'un des nombreux trucs, plus ou moins avouables, qu'ils utilisent pour réduire artificiellement la consommation "officielle" de votre voiture et ses émissions polluantes. Et qui font que, du coup, les chiffres annoncés n'ont qu'un lointain rapport avec la réalité. Ce qui se traduit, à la pompe, par une addition bien plus salée que ce qu'on est

en droit d'espérer et, dans l'air, par des émissions de gaz nocifs supérieures à ce qui est affiché. Bref, on se moque de vous et, jusqu'ici, c'est vous qui réglez la note. Mais cela pourrait changer.

Jusqu'à 45 % de différence
Systématiquement, au fil de nos tests de voitures, nous constatons un écart important entre les chiffres de consommation annoncés par les constructeurs automobiles et nos propres mesures. En 2012, une étude du Conseil international sur les transports propres

(CICP) montrait un fossé de 25 % entre les chiffres de consommation annoncés et les chiffres réels. En 2013, lors d'un de nos tests de voitures, nous relevons par exemple jusqu'à 45 % de différence pour une petite familiale. Cet écart, qui va d'ailleurs croissant, nous le mettons sur le compte des différences dans la manière dont les tests sont effectués. En effet, nos mesures prennent en compte des conditions d'utilisation aussi proches que possible de la réalité, avec un circuit urbain, un itinéraire routier et autoroutier, et un usage mixte.

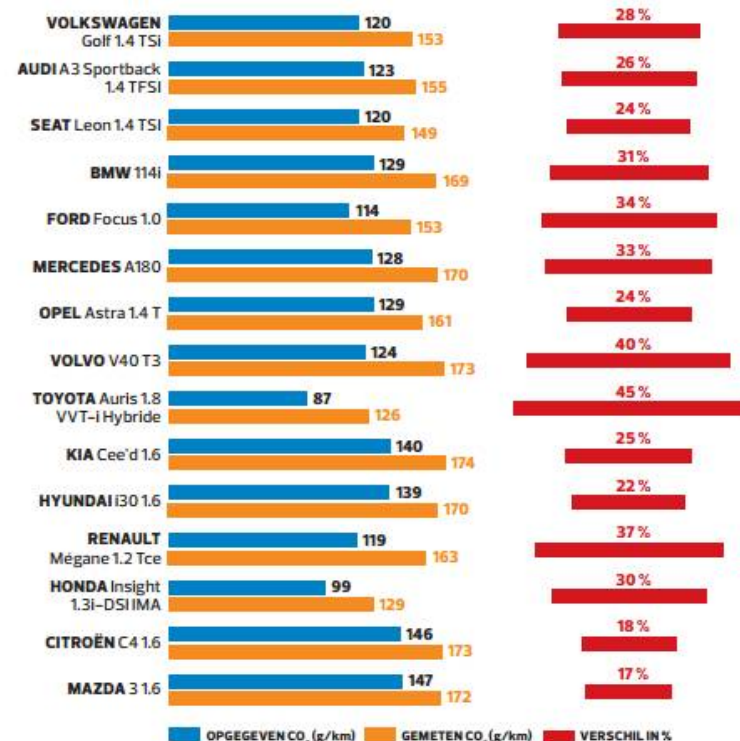

Il y a un risque que le lobby des constructeurs cherche à freiner l'application d'un test plus réaliste

CO₂: STERK ONDERSCHATTE CIJFERS

De kans is reëel dat uw auto (veel) meer vervuult dan de constructeur beweert. Dat wekt natuurlijk niet veel vertrouwen.

De transportsector, en dan vooral de auto, is verantwoordelijk voor de grootste uitstoot van broeikasgassen, die aan de basis zouden liggen van de klimaatopwarming. Het gaat dan hoofdzakelijk om koolstofdioxide (CO₂), dat vrijkomt bij de verbranding van benzine of diesel. Daarom worden de autoconstructeurs sterk aangemoedigd om de CO₂-uitstoot fors terug te dringen. Wie zich als de meest "ecologische" wil profileren, moet dus het laagste CO₂-cijfer kunnen voorleggen. Helaas is de werkelijkheid iets minder groen. Volgens onze bevindingen liggen de waarden die de fabrikanten voorleggen immers systematisch lager dan de werkelijk gemeten waarden. De minst geloofwaardige van de test is de Toyota Auris hybride, die zijn CO₂-uitstoot met maar liefst 45 % onderschat. Niettemin blijft hij de minst vervuulende auto van alle geteste modellen. De Mazda 3 is de "eerlijkste", maar daarom nog geen toonbeeld van schoonheid, met een uitstoot die 17 % hoger ligt dan aangekondigd. Wij hebben samen met andere consumentenverenigingen een brief gestuurd naar beleidsmakers om te vragen dat de EU ten laatste tegen 2017 de realistischere test die wij gebruiken, zou opleggen.

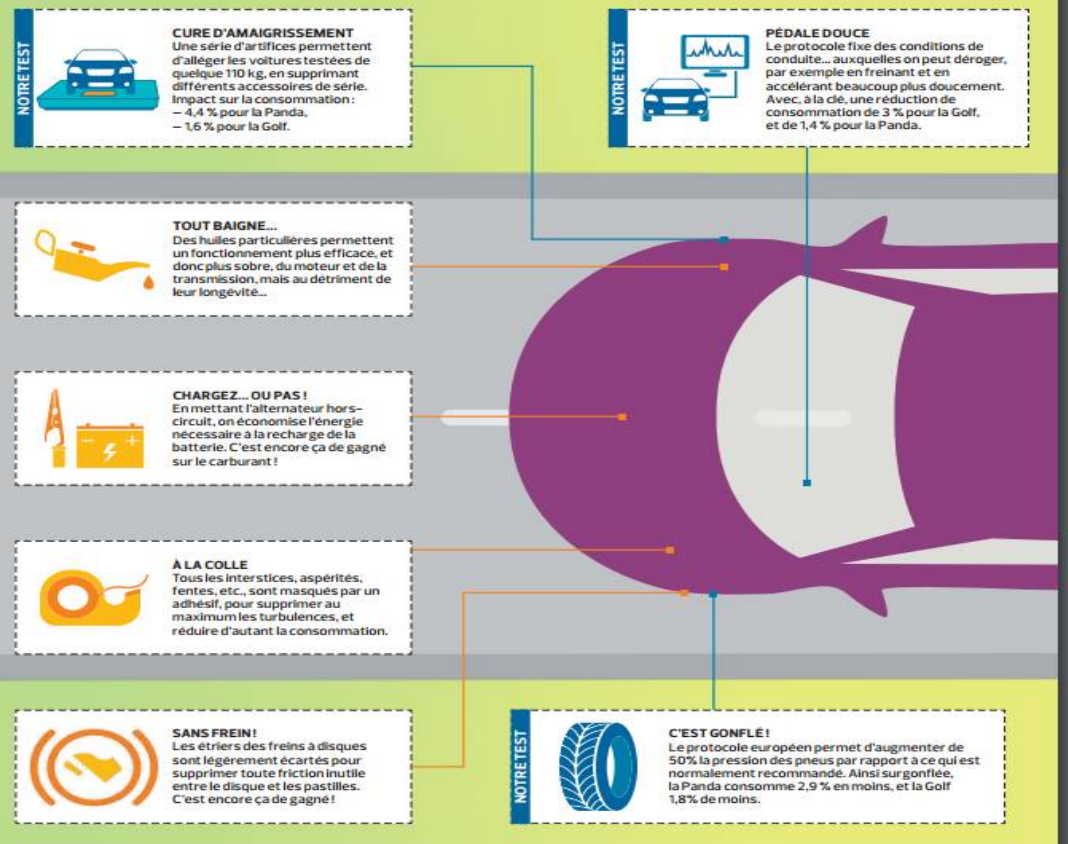

- Eerste publicaties dateren van 2008
- Tests in 2013 wijzen op verschillen tot maar liefst 45% tussen de aangekondigde brandstofverbruik en het reële verbruik.
- Reden ? NEDC – test en ... ?

Par tous les moyens...

Ils le font systématiquement, nous l'avons fait aussi ! Voici tout un catalogue des trucs et ficelles utilisés par les constructeurs pour enjoliver sérieusement leurs chiffres de consommation. Mais, comme l'ont montré nos confrères d'Altro Consumo, même cela ne leur suffit pas; les trucages vont plus loin encore.

- Banden extra hard oppompen
- Alternator loskoppelen
- Spiegels verwijderen
- Airco/Verwarming uit
- Auto lichter maken
- ...

UNE DIFFÉRENCE DE PLUS DE 2 L/100 KM

FIAT PANDA 1.2 essence 51 KW

- ▶ Consommation déclarée : 5,2 l/100 km
- ▶ Emissions déclarées : 120 g CO₂/km
- ▶ Consommation mesurée en laboratoire avec les "trucs" autorisés : 6,11 l/100 km
- ▶ Emissions mesurées en laboratoire avec les "trucs" autorisés : 140,98 g/km

VW GOLF 1.6 diesel TDI 77 KW

- ▶ Consommation déclarée : 3,8 l/100 km
- ▶ Emissions déclarées : 99 g CO₂/km
- ▶ Consommation mesurée en laboratoire avec les "trucs" autorisés : 5,83 l/100 km
- ▶ Emissions mesurées en laboratoire avec les "trucs" autorisés : 154,50 g/km

Fiat Panda: 18 % verschil

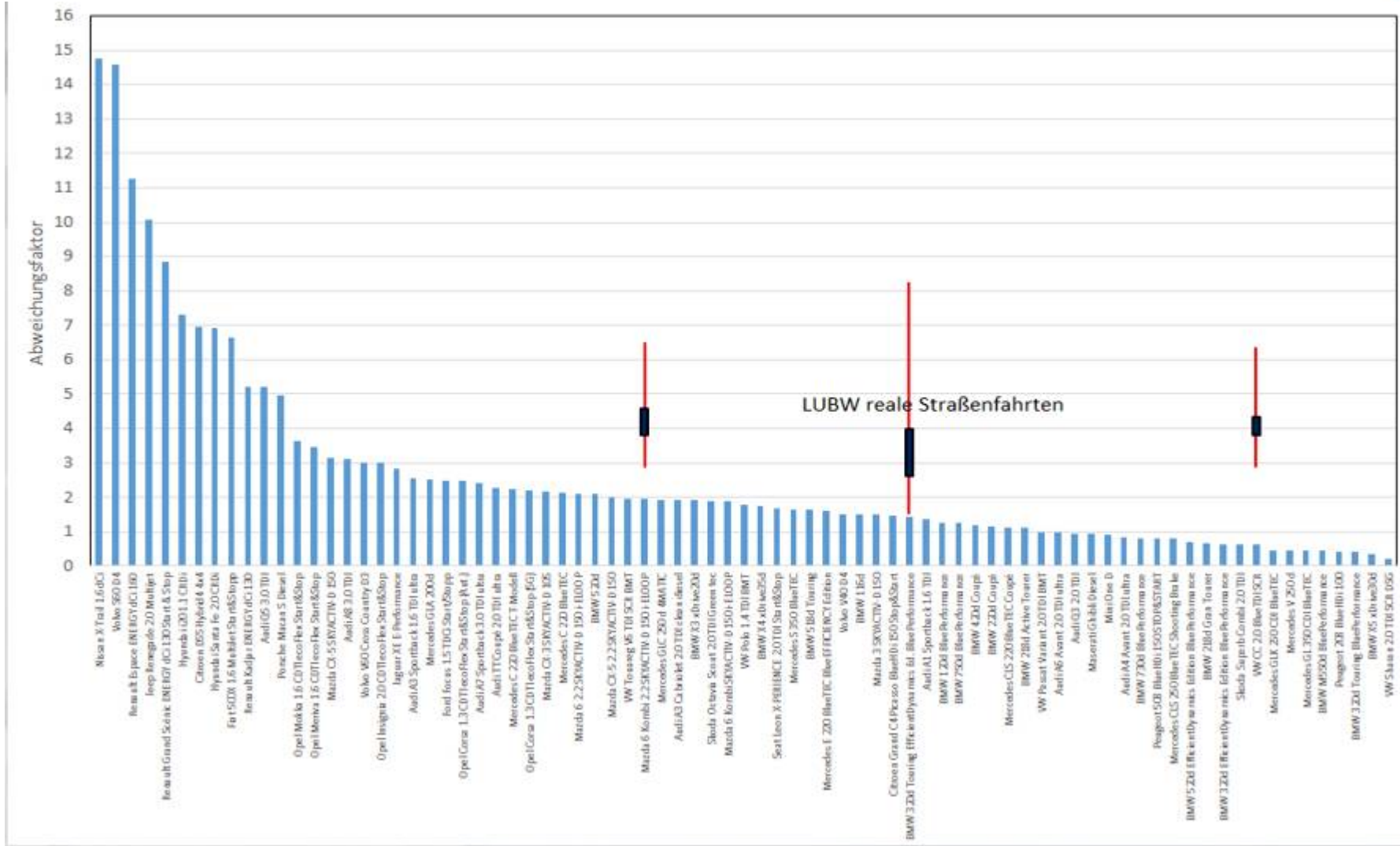
→ extra kost voor de consument: 240 €/jaar

VW Golf: 50 % verschil

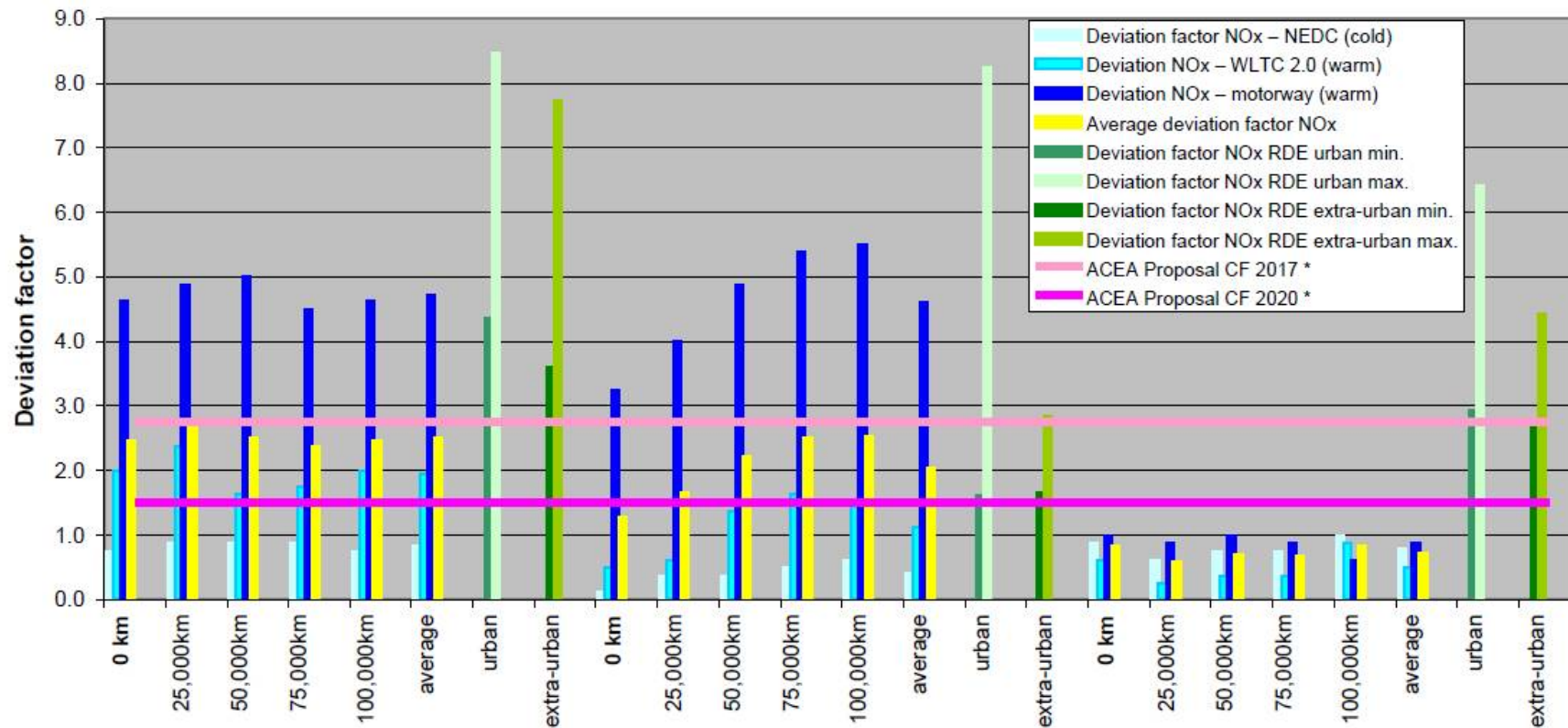
→ extra kost voor de consument : 500 €/jaar

En NOx ?

Euro 6 Diesel Long-Term Test – deviation of NOx metrics from Euro 6 limits

Test lab	Road	Test lab	Road	Test lab	Road
Mazda 3		BMW 320d		VW CC	
Engine modifications		NOx storage catalytic converter		SCR	

Wat heeft TA sindsdien ondernomen?

1. Contacten

- Regionale en federale ministers (Mobiliteit, Leefmilieu, Consumenten, Financiën)
- D'leteren
- Economische Inspectie
- Federale volksvertegenwoordigers (o.a. Dieselgatecommissie op 21 januari 2016)
- Europarlementairen
- VW België (eerste meeting op 13 oktober)
- VW AG (via BEUC)
- Europese Commissie (via BEUC)

- Er waren ook anderen ...

Mitsubishi Motors admits manipulating fuel economy tests

Inaccurate tests covered four of its mini-cars, two of which it manufactured for Nissan

Auto

Ook Fiat Chrysler verdacht van gesjoemel met dieselmotoren

redactie | 22 mei 2016 | 15u39 | Bron: Belga

DEBITERS

VRT-test Opel Zafira: de volledige testresultaten

di 19/01/2016 - 16:09 | Michael Torfs

Gisteren berichtte de VRT over mogelijk gesjoemel bij auto's van het type Opel Zafira. Uit tests bleken auto's na een bezoek aan de garage plots veel minder stikstofoxide uit te stoten. In bijlage vindt u in dit bericht de volledige resultaten van die tests.

LEES MEER

2. Vragen en eisen

Wat is software-update?

Impact op de wagen?

Welke voertuigen geaffecteerd ?

Garantie van kosteloos herstel en compensatie

Vervangwagens tijdens herstel

...

- TA stelt modelbrief ter beschikking om rechten te vrijwaren (onmiddellijk na uitbreken op site TA)
- VW schrijft brieven naar klanten vanaf eind september 2015 dat ze worden uitgenodigd voor een recall maar wat die concreet inhoud was niet duidelijk.

3. Nooit meer opnieuw?

- Dringend nood aan nieuwe Europese tests: NEDC laat te veel vrijheden en is voorbij gestreefd
- VW-schandaal creëert momentum
- Coalitie Dieselgate: TA, BBL, IEW, Kom op Tegen Kanker, Netwerk voor Duurzame Mobiliteit samen voor eerlijke en propere wagens
- 3 februari: stemming in E.P.: ontgoochelend resultaat:
Nieuwe test, MAAR toelating om NOx-normen verder te overschrijden: - vanaf 2017 met 110 %
- vanaf 2020 met 50 %
- Consument verdient moedig antwoord, geen halfbakken beslissing die dieselindustrie uit de wind zet.

4. Herstel? Recall?

➤ Timing?

- op de lange baan
- Aanvankelijk:
  - Fase 1 (2,0 l) vanaf 1 maart 2016
  - Fase 2 (1,2 l) vanaf 1 mei 2016
  - Fase 3 (1,6 l) vanaf 1 oktober 2016
- In de praktijk : veel vertraging (in 2017 nog verschillende recalls)

- Wat is software-update? En wat is impact op wagen?
- Geen transparantie
  - VW beweert dat na update wagen voldoet aan NOx-normen, zonder effect op vermogen, verbruik, prestaties,...
  - TA vraag documenten, testrapporten, etc. om dit te bewijzen
  - VW geeft niet thuis
  - TA raadde consumenten die wilden op recall dit te doen "onder voorbehoud van rechten".

➤ Verplicht of niet?

- Maandenlang onduidelijkheid
- D'Ieteren beweert eerst van wel, maar juridische basis blijkt niet te kloppen
- Enkel overheid kan beslissen tot verplichting
- TA dringt aan op duidelijke beslissing bij vier ministers voor Mobiliteit, Consumenten, en premier.
- Aanvankelijk blijft het stil
- Uiteindelijk brengt minister Bellot klaarheid: in Belgische wetgeving geen verplichting voorzien

- Test Aankoop laat teruggeroepen Audi Q5 testen volgens de toepasselijke Euro 5 – norm voor die wagen.
- Resultaat ? NOx norm met 13,2 % overschreden na software-update

- Test Aankoop laat teruggeroepen VW Golf testen volgens de toepasselijke Euro 5 – norm voor die wagen.
- Resultaat ? NOx norm met 23,2 % overschreden na software-update

#Dieselgate: Gebreken bij 45 % van de betrokken wagens na verwijderen sjoemelsoftware

19 jan 2018

#Dieselgate #NeverAgain #Demandjustice

Test Aankoop en zijn zusterorganisaties in Spanje, Italië en Portugal hebben een grootschalige enquête gehouden bij 10.600 eigenaars. Hieruit blijkt dat meer dan 4 op 10 van de eigenaars die de software-update hebben laten uitvoeren, na de aanpassing een negatieve impact aan zijn wagen heeft vastgesteld. Een gestegen brandstofverbruik, een verlies aan vermogen of zelfs mechanische problemen zijn enkele van de veel gehoorde klachten. In België, hoewel 23% van de garagisten erkennen dat de software-update aan de basis lag van het probleem, hebben 78% van de eigenaars de herstellingskosten moeten ophoesten en dit voor een gemiddeld bedrag van 859 euro! De autobouwer weigert niet alleen om een compensatie te betalen, maar lijkt bovendien ook niet in staat zijn eigen geknoei ongedaan te maken.

5. Compensatie?

- Tegenover jarenlang bedrog VW moet schadevergoeding staan voor gedupeerde consumenten.
- Meermaals bepleit bij VW België en hoofdzetel Duitsland
- Antwoord: VW-groep zal wagens controleren en 'aanpassen'
- Geen compensatie
- Terwijl consumenten in V.S. wel schadevergoeding krijgen van VW
- "In de VS heeft men echt gekozen voor milieuvriendelijke wagens"

6. Commissie Dieselgate

- Speciale Commissie van het EP opgericht (mission Measurements in the Automotive Sector (EMIS))
- Druk Euroconsumers en BEUC
- Mét Resultaat, MEPs voorstander van :
  - Een sterkere rol voor de Europese Commissie op het vlak van het testen van voertuigen en naar meer toezicht op de Europese automobiemarkt
  - Het testen van minimaal 20% van nieuwe modellen eens op de Europese wegen
  - Een grotere transparantie aangaande de testresultaten
  - Het verantwoordelijk kunnen stellen van lidstaten en testlaboratoria
  - Het doorknippen van de financiële banden tussen de constructeurs en de private testcentra

Maar ... afgezwakt in de triloog met de Raad en de EC ...

- **More robust market surveillance mechanisms:** every country will have to check cars (with a minimum equal to 1 in 40,000 registrations annually) and have power to require retrofits and order EU-wide recalls via a new safeguard procedure
- **More supervision power given to the European level:** European Commission is given new powers to check cars on the road, take action and oversee that the national authorities implement the law correctly and uniformly. The Commission will notably be required to assess the workings of each national car regulator every 5 years, aimed at rebuilding trust and pushing culture change among authorities that today often treat type approval as a business or a means to protect home carmakers. Ultimately, the Commission also has the power to impose administrative fines of up to 30.000 euros per vehicle in case of non-compliance which has not been sanctioned at national level.
- **Increased transparency:** a lot more data will be made public in a move to increase transparency in the system, including an online tool to access key vehicle and testing information and a possibility for independent observers (e.g. from NGOs and consumer groups) to participate in the new Forum of national type approval and market surveillance authorities

Geen compensatie voor consumenten, behoud van de financiële banden tussen labo's en fabrikant, laboshopping blijft, ...

Volgende stap?

TA stapt naar de rechter

Waarom?

- VW: geen schadevergoeding voor Europese consumenten
- Herstel is geen antwoord op jarenlang bedrog
- Recall op de lange baan en geen transparantie over impact updates
- Gedupeerden in V.S. krijgen wél schadevergoeding (tot 5000 dollar)
  - Onaanvaardbaar!
  - VW dwingt TA ertoe stap naar gerecht te zetten

Hoe?

- Class action enkel mogelijk na 1/9/2014
- Maar TA wil oplossing voor alle gedupeerde consumenten
- Dubbele aanpak:
  - Wagens gekocht (nieuw of tweedehands) op of na 1/9/2014: class action
  - Wagens gekocht (nieuw of tweedehands) voor 1/9/2014: individuele verdediging

Woordje over de class action

...

- Wet van 2014 (in werking : 1/9/2014)
- Moeilijke toegang tot justitie voor 'kleine' claims
- "The cake is not worth the candle"

- Toen, alleen B2C, nu ook KMO
- Inbreuk op 31 wetten of verordeningen
- Alleen consumentenorganisaties of erkende non profit – organisaties die het verdedigen van consumentenrechten in hun statuten hebben

Procedure

Fase 1 : Ontvankelijkheid

3 criteria

- Is de class action meer geschikt dan een klassieke juridische procedure ? Is de groepsvertegenwoordiger wel bevoegd ? Betreft het een inbreuk die opgelijst is in 1 van de 31 wetten en verordeningen ?

- Na een periode van 2 maanden zal de rechter oordelen over de ontvankelijkheid van de zaak en beslissen over opt in of opt – out (in theorie)

Procedure

Fase 2 : Akkoord of geen akkoord

Een akkoord kan altijd : voor de procedure, tijdens de verplichte onderhandelingen of wanneer er ten gronde wordt geoordeeld.

Ontvankelijk ? Een verplichte periode van 3 tot 6 maanden breekt aan gedurende dewelke onderhandelingen moeten plaats vinden om een akkoord te bereiken

Geen akkoord bereikt ? De Rechtbank beslist over de grond van de zaak.

Wel een akkoord ? Dat akkoord wordt aan de rechter voorgelegd ter ratificatie

Een akkoord betekent geen “erkenning van schuld”

Procedure

Fase 3 : Schade-afwikkeling

Settlement bereikt of zaak ten gronde beoordeeld ? Een schade-afwikkelaar wordt aangesteld.

Opt-out ? Wie niet expliciet de opt – out heeft gebruikt, moet zich melden

Opt-in ? Wie al van het opt – in – recht gebruik heeft gemaakt, is gekend bij de griffie.

Op basis van die info → zal de schade-afwikkelaar een lijst opstellen van mensen die schadevergoeding moeten krijgen.

Elke drie maanden rapporteert de schade-afwikkelaar aan de rechter. De rechter sluit de zaak af op basis van het rapport van de schade-afwikkelaar

Samenvatting

Hoe?

- Tegen VW België (D'Ieteren) en VW AG, niet tegen concessiehouders
- Juridische basis: o.m. verbod op misleiding (Wet Marktpraktijken)
- Wet laat toe dat gedupeerde consumenten aankoopprijs terug krijgen en wagen mogen behouden.

- **Art. VI.38.** [¹ Wanneer een overeenkomst met een consument werd gesloten ingevolge een oneerlijke handelspraktijk bedoeld in artikel VI.100, 12°, 16° en 17°, en artikel VI.103, 1°, 2° en 8°, kan de consument de terugbetaling van de betaalde bedragen eisen binnen een redelijke termijn vanaf het ogenblik waarop hij kennis had of hoorde te hebben van het bestaan ervan, zonder teruggave van het reeds geleverde product.

Wanneer een overeenkomst met een consument werd gesloten ingevolge een oneerlijke handelspraktijk bedoeld in de artikelen VI.93 tot VI.95, VI.100, 1° tot 11°, 13° tot 15°, 18° tot 23°, en artikel VI.103, 3° tot 7°, kan de rechter, onverminderd de gemeenrechtelijke sancties, de terugbetaling aan de consument van de door hem betaalde bedragen bevelen, zonder teruggave van het reeds geleverde product.

In geval van niet-gevraagde levering aan de consument in de zin van artikel VI.103, 6°, is de consument in elk geval vrijgesteld van betaling van de prijs en van elke andere tegenprestatie. Het feit dat hij niet reageert op de levering betekent niet dat hij ermee instemt.]¹

Groepsvordering

- Inschrijven kan en kon op www.test-aankoop.be/dieselgate (11 000 consumenten ging hier op in)
- Eerste class action in België van die omvang: schade, aantal gedupeerden, de schaal van het bedrog, betrokkenheid van internationale spelers,...
- Consumenten samen sterker dan alleen

Verloop ?

- Ingediend op 30/06/2016
- Eerste hoorzitting september 2016
- 25/10/2016 : Rechtbank plant pleitzitting over de ontvankelijkheid van de zaak op 31 januari 2017
- Op 31/01/2017 probeert VW uitstel te bekomen door een lijst van namen te vragen van mensen die zich bij TA hebben gemeld.
- 27/2/2017 : rechter verwerpt dit verzoek
- 31/10/2017 : nieuwe pleitzitting over de ontvankelijkheid
- 19/12/2017 : rechter beslist tot opt-out, TA mag alle gedupeerde VW-bestuurders in België in rechte vertegenwoordigen !
- 19/12/2017 – september 2019 : onderhandelingen
- En nu ?

**Dank voor uw aandacht
vragen ?**